

János evangéliuma

Lekció: 2Kor 12, 1-10

Textus: Jn 9, 1-7

Gazdagrét

2005.szept. 18.

Ki vétkezett?

Kedves Testvérek, múlt héten – szintén János evangéliumában – azt láttuk, amikor Jézus elé vezetnek egy asszonyt, akit házasságtörésen kaptak. Jézus és a farizeusok (a vezetők, akik csak arra vártak, hogy elítéljék az asszonyt, illetve, hogy megfogják Jézust) állnak szemtől szemben. Jézus ebben a helyzetben nem elítélte, nem is elmismásolta, amit az asszony tett, hanem kegyelmével jött el hozzá, megbocsátott neki, felszabadította, és így bocsájtotta el új emberként.

Most újra Jézust látjuk egy másik személlyel, itt is jelen van a bűn kérdése és problémája. Amikor Jézus a tanítványaival (mert itt velük, a hozzá közel lévőkkel van, akik követik őt, és nem azokkal, akikkel vitában van) megy, meglátnak egy vakon született embert. *Mester, ki vétkezett, ez vagy a szülei, hogy vakon született?* A tanítványok kérdése a korabeli zsidó gondolkodást tükrözi, hogy: bűn és betegség összetartozik. Ha valakinek valamilyen komoly betegsége van, amögött konkrét bűnnek kell lennie. Különben miért történne ez? Ki az, aki vétkezett? Ő maga, de hogyan, magzat korában? Talán a szülei? Valakinek lennie kell, az okot meg kell találni. A világnak rendben kell működnie, Isten igazságos. Így az ember – a beteg ember – teológiai problémává lesz. Hatalmas fal van a tanítványok és a vakon született ember között, a tanítványok csak a bajával foglalkoznak, az emberrel nem. Egy egészséges ember sokszor érzi egy beteg, fogyatékos társa jelenlétében, hogy nem tud vele mit kezdeni, így hát okoskodik, közben ezáltal marad távol. Ma is sokan ugyanígy gondolkodnak. Nagyon sokszor hallom, ha valaki hirtelen lesz súlyos beteg, hogy: „Miért súlyt engem az Isten, miért ér Isten csapása?” „Valami kell hogy legyen, ha ilyen nagy nyomorúság van az életében.” Ilyen kérdéseket teszünk fel ma is, mint ami ott történt. Milyen kegyetlen és téves ez a gondolkodásmód!

Mi következik ebből?

Először is büntudat. Ha a betegség Isten csapása és büntetése a bűn miatt, és én beteg vagyok, akkor valami súlyos bűnt követtem el. Esetleg az ilyen ember talál is magának valamit. Nem elég, hogy beteg, még büntudata is van. Talán talál valamit a múltjából, amit aztán nem képes önmagának megbocsátani, azaz Istentől elfogadni a bocsánatot rá. Így ez a súlyos önvád csak hozzátesz a betegségéhez, súlyos depresszióba vezethet ez az út. Aztán az is lehet, hogy az ember nem talál magának olyan bűnt, ami miatt Isten így büntethetné. Akkor elkezd Istennel küzdeni és harcolni: „Hol van a te jóságod?” „Hol van a te szereteted?” „Hol van a te igazságod?” Akkor úgy érzi, hogy igazságtalanul veri őt Isten. Ez pedig vádba, keserűségbe, haragba csaphat át. Látjuk tehát, hogy ez a tanítványok által felvetett gondolkodásmód nem állhat meg. Ez így nem lehet igaz. Isten nem így tekint a beteg, nyomorult emberre.

Lehet, hogy mégis ő vétkezett, és azért lett vak? Egyre több ember mondaná ma erre, hogy igen, ő vétkezett, csak nem magzat korában, hanem az előző életében. Ha felvetnénk a kérdést (kutatások is vannak erről), hogy hisz-e valaki a feltámadásban, illetve mennyien hisznek a reinkarnációban (a következő életben, abban, hogy a lélek majd újra testet ölt), akkor népszerű gondolkodás szintjén, és különösen a fiatalok között lassan többen lesznek azok, akik a reinkarnációban hisznek. Lehet, hogy nem meggyőződés szintjén, de a mai, főleg a nyugati világban egyre inkább jelen van ez a gondolkodásmód. Ennek a lényege - és ezt értenünk kell,

hogy lássuk, hogy milyen világban élünk – a karma törvénye. A karma azt mondja, hogy az ember az életében az előző életének a bűnei szerint bűnhődik, vagy az előző életének a jócselekedetei szerint él jól. Ha valakinek jó, áldott, gazdag, egészséges az élete, ezt már az előző életében kiérdemelte. Más azért szegény és nyomorult, vagy súlyos beteg, mert az előző életében ezt választotta. Hallottátok már ezt a kifejezést, hogy: „Ne szóljunk bele az életébe, mindenki maga választja a sorsát.” Hogy mi a következménye ennek a gondolkodásmódnak, gondoljunk csak az indiai kasztrendszerre. Ott az érinthetetlenek az utcákon pusztulhatnak el, mert mindenki maga választotta az életét.

Ha valakivel beszélgetünk, aki ebben hisz, érdemes rámutatnunk, hogy ez milyen kegyetlen logika szerint működő rendszer. Jézus ennek az ellentétét, Isten kegyelmét hozza el ebbe a világba. Azt mondja, hogy nem működik a bűn és betegség ilyen szintű megfeleltetése. *Nem ő vétkezett, nem is a szülei* - mondja Jézus. Nem mondja, hogy senki nem bűnös. De a betegség ennek az embernek az esetében nem lehet azonosítható a konkrét bűnnel. Általánosságban igaz, azért van betegség, nyomorúság és halál, mert bejött a bűn ebbe a világba. Mert az ember elszakadt Istentől. Általánosságban igaz, de konkrétan nem feltétlenül van így.

Most hallja meg, aki betegségét és nyomorúságát így hordozza magában, evvel a mély és talán meg sem fogalmazott bűnváddal, hogy valamiért büntet engem Isten. Aki emiatt nem tudja Isten szeretetét és kegyelmét elfogadni, az hallja meg, hogy Isten cseppet sem szeret kevésbé, mint akkor, amikor még minden egész volt az életben. Jézus nem engedi ezt a gondolkodásmódot kibontakozni a tanítványok körében.

Nem ő vétkezett, nem is a szülei, hanem azért van ez, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta az Isten cselekedetei. Jézus nemcsak elutasítja a korabeli gondolkodásmódot, hanem valami újat ad helyette. Azt mondja, hogy nem az a kérdés, hogy mi az oka ennek, hanem, hogy mi lesz ennek az eredménye. Gondolj bele, ha megtudnád az okát, akkor sem lenne semmi sem könnyebb. A szenvedés eredetének a felismerése nem segít abban, hogy azt elhordozzuk. Egy teljes fordulatra, gondolkodásbeli változásra van szükség ahhoz, hogy így jézusi módon lássuk a dolgokat. Isten jelenlétén, dicsőségén, munkáján van a hangsúly. Láthatóvá, mások által is megtapasztalhatóvá legyen Isten hatalma, szeretete, szabadító jelenléte. A gyászban sem az jelent vigasztalást, ha valaki megmagyarázza, hogy miért történt ez, hanem ha valaki mellettünk áll, megölel, együttérez velünk és szeret bennünket.

Azért van ez, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta az Isten cselekedetei. De hogyan lesznek nyilvánvalóvá Isten cselekedetei ezen a vak emberen? Eddig csak hallotta – talán már milliószor, hisz ebben nőtt fel -, ahogy folyik felette a teológiai vita. De aztán hallotta Jézus válaszát, hogy: Nem! Talán életében először. Aztán azt érzi, hogy valami meleg dolgot kennek a szemére, majd hallja, ahogy Jézus elküldi: *Menj el, mosakodj meg a Siloám-tavában.*

Közben mi játszódik le ebben az emberben? Mi történik vele? Ahogy érzi és hallja Jézust, hit születik az ő szívében. *Elment, megmosakodott, és már látott.* A beteg emberen nyilvánvalóvá lesznek Isten cselekedetei a gyógyulásban. Ez az egyik alapvető üzenet, ami Jézus szavaiból és tetteiből következik, hogy Isten cselekedete a gyógyítás. Isten kegyelmét, együttérzését, dicsőségét mutatja fel. Akkor is, ha orvosok által, akkor is, ha imádságra tapasztalja meg valaki Isten gyógyító erejét. Isten nem a betegség pártján van, nem leli örömét a betegségben és nyomorúságban. Milyen kegyetlen Isten lenne ez!

Éppen azért, mert Isten a gyógyítás munkájában van, a keresztyény gyülekezet a gyógyulásnak is a helye. Ahol Jézus cselekszik, ahol Isten nyilvánvalóvá teszi az ő munkáját a bűnbocsánatban, a vezetésben, a testi-lelki gyógyulásban. Jézus azt mondja egy helyen a tanítványoknak: *Bizony, bizony mondom nektek, aki hisz énbennem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz.* Mivel ezt az első keresztyények így gondolták, ezért alakult ki a betegekért való imádkozás gyülekezeti formája. Erről ír Jakab apostol: *Beteg-e valaki közöttetek? Hivassa magához a gyülekezet véneit, hogy imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében. És a hitből fakadó imádság*

megszabadítja a szenvedőt. És az Úr felsegíti őt. Sőt, ha bünt követett is el, bocsánatot nyer. Valljátok meg egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok.

Amikor az igehirdetés utáni imádságban a gyülekezet együtt imádkozik a betegekért, az vajon egy formula, vagy hittel való imádság Istenhez, mint gyógyító Istenhez? Amikor valamilyen betegség ér bennünket, megfordul-e bennünk, hogy imádságot kérjünk? Egyáltalán hisszük-e, hogy Isten a gyógyítás munkájában van?

Imádkozzunk a beteg emberekért! Kérjünk imádságot a betegségünkben!

A Biblia máshol arról is beszél, hogy nem mindenki gyógyul meg. Nem minden vak nyerte vissza a látását Jézus idejében sem, és ma sem. Mégis, amit Jézus mond, az ugyanúgy érvényes. Isten cselekedetei, Isten dicsősége így is nyilvánvalóvá lehet benned. A betegségben és nyomorúságban is Isten dicsősége mutatkozhat meg. De ezt a kettőt soha ne játsszuk ki egymás ellen! Ne mondjuk, hogy: „Isten nem gyógyít, mert hitetlenek vagyunk.” Nem! De igaz, hogy Isten a rosszon keresztül is hatalmasan tud cselekedni. Amikor ez megtörténik, akkor az ember szívében széteszlik a harag, a keserűség, a fájdalom. (Egyszer a református rádióműsorban hallottam egy beszámolót egy férfiről, aki felnőtt korában lett vakká. Ez indította őt arra, hogy Istent kezdje el keresni. Ki tudta azt mondani, hogy: „Nem cserélném el a mostani állapotomat az előzővel.” Ő éppen a sötétségben találta meg a világosságot, és ragyogott fel számára Krisztus. Vagy sokak által jól ismert Joni Eareckson története. A fiatal keresztény lány gerinctörést szenvedett, és lebénult mind a négy végtagjára. Hogy jutott el oda sok-sok küzdelem, mély depresszió, öngyilkossági gondolatok után, hogy felragyogott számára Krisztus. Egyszer csak elkezdtek Isten cselekedetei nyilvánvalóvá lenni benne és általa. Azóta mennyi embernek ad vigasztalást és erőt.)

Milyen ember akarsz lenni? Keserűen vádoló vagy krisztusi örömtől ragyogó? Valaki, aki panaszáraddal teli, aki a miérten soha nem jutott túl vagy akin meglátszik Isten dicsősége? Mert a betegségben nem csak a gyógyuláson keresztül lesz nyilvánvalóvá Isten dicsősége. Úgy is azzá lesz, hogy belülről formál át, és tesz ragyogóvá.

Honnan tudom, hogy melyiket szánja nekem Isten, mihez kezdjek, mire várjak? Pál apostol lekióban olvasott szavai eligazítanak bennünket. Pálnak egy tövis adatott a testébe. Hogy ez pontosan mi, azt senki sem tudja, lehet, hogy betegség, de lehet, hogy nem az. Valamilyen küzdelem, nyomorúság, ami az életét megnehezítette, megkeserítette. Emiatt háromszor kérte az Urat, hogy távozzék el tőle. Ha Pál így imádkozott - aki embereket látott meggyógyulni könyörgése által - az nagyon komoly, hittel teli imádság volt. Legyen ez az első reakciónk, hogy: Isten a gyógyulás Istene. Isten a helyreállítás munkájában van. Imádkozzunk, és kérjük mások imádságát! Pál hitte, hogy Isten meg tudja szabadítani. A harmadik alkalom után végül meghallotta Isten szavát: Elég neked az én kegyelmem. Mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el. Nem következett be gyógyulás, de Pál apostol nem maradt keserű, összetört, sopánkodó ember, hanem ragyogott.

Ha valaki azt kérdezi, hogy hol is lett is nyilvánvalóvá Isten dicsősége, az hallja meg, amit Pál mond: *Legszívesebben tehát az erőtlenségeimmel dicseksze, hogy a Krisztus ereje lakozzék bennem. Ezért a Krisztusért örömem telik az erőtlenségekben, mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős.* Az erőtlenségünk és a gyengeségünk azért van, hogy végérvényesen odakössön bennünket Isten kegyelméhez. Ha nem így lenne, akkor elmennénk tőle. Ilyenek vagyunk. Amikor Isten valamit ránk terhel, valami nehézséget nem vesz el, azért van, hogy magához kössön, és a mi erőtlenségünkön és nyomorúságunkon keresztül az ő ereje és dicsősége mutatkozhassék meg. Az első, hogy kérjük, amíg nincs válasz.

Végül még egy fontos üzenet azoknak, akik nem szenvednek, de betegek mellett állnak. Jézus azt mondja: *Nekünk, amíg nappal van, annak a cselekedeteit kell végezniük, aki elküldött engem. Mert eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat.* Jézus többes számban kezdi, ez az üzenete a tanítványokhoz szól. Azt mondja, nektek is cselekedni kell, amit én cselekszem. Nem vitázni, elmélkedni, sopánkodni kell, hanem részt venni az Atya munkájában, hogy Isten

tettei nyilvánvalóvá legyenek akár a gyógyulás, akár a belső szabadulás által. De nem tehetitek ezt bármikor és bármeddig. A cselekvésnek meghatározott ideje van. Nappal lehet dolgozni, de éjjel nem. Ez egyrészt mutat Jézus földi működésére (történelmi és politikai szempontból nem lehetett mindig szabadon és nyíltan Krisztus nevében szolgálni), másrészt igaz mindannyiunk életében személyesen: Ma még megteheted, mert ott vagy, mert élsz. Holnap ki tudja, mit tehetünk meg. Jézus rajtunk keresztül akarja folytatani a működését: szeretetét és könyörületességét a betegek felé. Ez a gyülekezet egyik hívása, hogy imádkozhatunk, vigasztalhatjuk, támogathatjuk egymást. Hogy segíthetünk egymásnak, hogy az életünket Krisztusban egymással megosztva Jézus szolgálói lehetünk egymás számára. Amíg nappal van, addig tedd, mert eljön az éjszaka, amikor már nem teheted! Ma az istentisztelet után szeretnénk imádkozni azokért, akik imádságot kérnek, aki terheket hordoznak. Imádkozni fognak azok, akik készek kérni Istent, hogy jöjjön, cselekedjen, hozza el az Ő szabadítását, gyógyítását, belső megújító munkáját. Mert szükségünk van rá.

A jó hír, az örömhír tehát az, hogy egy újabb esetben látjuk Jézust a bűnnel és a betegséggel kapcsolatban. Ő kegyelemmel, együttérzéssel, szeretettel munkálkodik a mi életünkben. Fogadjuk hát Őt így, hogy szolgáljon a szívünkben, szabadítást hozva nyomorúságainkban testi-lelki értelemben egyaránt. Ámen.

Hangfelvételtől lejegyezte Fejérvári Nóra